

Νικολέτα Ζαμπάκη
Υποψήφια Δρ. Νέας Ελληνικής Φιλολογίας, τμήμα Φιλολογίας, Ε.Κ.Π.Α.

Τίτλος διδακτορικής διατριβής:

Η «βιοκοσμική συνείδηση» του «Ποιητή»: Φύση και σώμα στο έργο του Walt Whitman και του Άγγελου Σικελιανού. Ερμηνευτική και συγκριτολογική προσέγγιση.

Περίληψη (στα ελληνικά)
Περιγραφή (αντικείμενο και μεθοδολογία)

Το θέμα της προτεινόμενης διδακτορικής διατριβής αφορμάται από τη θέση που διατυπώνει το 1936 ο Έλληνας ποιητής για τον Αμερικανό ομότεχνό του σύμφωνα με την οποία το έργο του τελευταίου διανοίγει μια νέα απελευθερωτική για τον ανθρώπινο βίο, κοσμικής πλέον τάξεως, προοπτική. Στόχος της παρούσας διατριβής είναι να επισημάνει, να αναλύσει και να ερμηνεύσει αφενός του όρους του διαλόγου του Σικελιανού με τον Whitman, αφετέρου τις λογοτεχνικές πραγματώσεις αυτού του διαλόγου, στις συγκλίνουσες ασφαλώς και αποκλίνουσες τροχιές του, επικεντρωμένου κατά την υπόθεση εργασίας μας, σ' ένα διπολικό πυρηνικό σχήμα που αναδεικνύει την κοσμική διάσταση του ανθρώπινου βίου: τη *Φύση* και το *σώμα*.

Η επίτευξη του στόχου αυτού θεωρούμε ότι μπορεί να αποτελέσει συμβολή στη φιλολογική έρευνα για το έργο του Σικελιανού. Η προσέγγιση του διπόλου *Φύση* και *σώμα*, είναι όροι συγκρότησης του καλλιτεχνικού / ποιητικού *εγώ*, που διέπουν το έργο των δύο ποιητών. Έτσι, το ενδιαφέρον μας θα επικεντρωθεί στους τρόπους καλλιτεχνικής / ποιητικής αναπαράστασης της βιο-θεωρητικής σχέσης του καλλιτεχνικού / ποιητικού *εγώ* καθώς και ο ζωτικός βιολογικός χώρος που συνιστά η *Φύση*, με τις παραμέτρους που συνδέονται με το ανθρώπινο *σώμα* (φύλο, ταυτότητα, σεξουαλικότητα).

Αρχικά, θα μελετηθεί η βιοθεωρητική σχέση του καλλιτεχνικού / ποιητικού *εγώ* με τον ζωτικό βιολογικό χώρο μέσα από το θεωρητικό πρίσμα της οικοκριτικής θεωρίας, ορίζοντας τις επικοινωνιακές συντεταγμένες (υποκείμενο εκφοράς, παραλήπτες και αποδέκτες). Στη συνέχεια θα μάς απασχολήσει η αναπαράσταση της Φύσης και του φυσικού στο ποιητικό, πεζό κι ημερολογιακό έργο των Whitman και Σικελιανού, καθώς και στο θεατρικό έργο στην περίπτωση του Σικελιανού μέσα από την οικοκριτική θεωρία, την *οικοφαινομενολογία* και τη φαινομενολογία του M. Merleau – Ponty. Επιπλέον, η φεμινιστική και φαινομενολογική προσέγγιση του σώματος ως οργανικού / βιολογικού και συλλογικού αντίστοιχα με άξονα τη

βιοθεωρητική σχέση του καλλιτεχνικού / ποιητικού *εγώ* θα αναδείξει πτυχές του σώματος (σώμα, έμφυλες ταυτότητες και ζητήματα σεξουαλικότητας) στο ποιητικό, πεζό κι ημερολογιακό έργο των Whitman και Σικελιανού, καθώς και στο θεατρικό έργο στην περίπτωση του Σικελιανού. Το πεδίο των διακαλλιτεχνικών προσεγγίσεων στο έργο των Whitman και Σικελιανού θεωρούμε ότι θα προσκομίσει νέα δεδομένα στη μελέτη και προσέγγιση της *Φύσης* και του *σώματος* στα πεδία της ζωγραφικής και γλυπτικής αντίστοιχα. Η αληθοφάνεια της βιοκοσμικής συνείδησης των υπό μελέτη ποιητών θα πραγματευθεί μέσα από το ερμηνευτικό πρίσμα του H. G. Gadamer.

Η συγκριτολογική κατεύθυνσή μας, κειμενική και επικοινωνιακή, συντονίζεται με αρμόδια ερμηνευτικά εργαλεία από τα ερευνητικά πεδία της οικοκριτικής θεωρίας και όλων των επιμέρους όρους του πεδίου των περιβαλλοντικών ανθρωπιστικών επιστημών, της σημειωτικής (*βιοσημειωτική, οικοσημειωτική, γεωσημειωτική* κτλ.), των σπουδών χώρου και τοπιογραφίας, της φαινομενολογίας του M. Merleau – Ponty και της οικοφαινομενολογίας, της φεμινιστικής θεωρίας, της ερμηνευτικής του H. G. Gadamer, της θεωρίας της πρόσληψης και των σπουδών μετάφρασης ως προς τις ελληνόγλωσσες μεταφραστικές εκδοχές των *Φύλλων Χλόης* του Walt Whitman.

Nikoleta Zampaki
PhD Candidate of Modern Greek Philology, Department of Philology, National and
Kapodistrian University of Athens

PhD thesis' title:

*The “biocosmic perception” of the “Poet”: Nature and body in Walt Whitman’s and
Angelos Sikelianos’ work. Interpretative and comparative approach.*

Abstract (in english)

Description (topic and method)

The PhD thesis' topic is involved by Angelos Sikelianos' point of view that was expressed in 1936 about Walt Whitman. According Sikelianos' perspective about Whitman's work. Whitman opens a new, cosmic and liberating, for human life, perspective. The aim of the PhD thesis is to mention, analyze and interpret the dialogue between Sikelianos and Whitman through its literary connotations and in the base of similarities of course, and dissimilarities by focusing on the central dipole of the cosmic dimension of human life: *Nature* and *body*.

The results of this research will refresh Angelos Sikelianos' research by presenting new data as well. In addition, the dipole's terms *Nature* and *body* are central to the representation of the artistic / poetic *ego* through poets' works. The artistic / poetic *ego* and its vivid biological *space* that is constituted by *nature* and all the parameters that are related to the human *body* (*gender*, sex identity, sexuality) will extend our horizon on approaching the dialogue of the two poets.

First of all, we will study the bio-theoretical relationship between artistic / poetic *ego* and its vital biologic *space* through the theoretical framework of ecocriticism, defining the communicative tools (subject, perceivers etc.). In addition, the matter of the representation of nature and natural will be studied on the corpus (poetry, prose, diaries, theatrical works) of the two poets through ecocritical, ecophenomenological and phenomenological lens of M. Merleau – Ponty. Furthermore, by approaching the *body*, as it is depicted on the same corpus through feminist and phenomenological perspective, can expand our analytical horizon on its organic / biological and collective aspect (body, gender, sex identity, sexuality's matters). The study on the field of interartistic relations on Whitman's and Sikelianos' works will provide with new data our study case and approach of *Nature* and *body*, especially on the fields of painting and sculpture. The truth of this biocosmic perception will be interpreted through the prism of H. G. Gadamer.

Our comparative direction, textual and communicative, is coordinated with the interpretative tools from the research fields of ecocriticism and all the terms of environmental humanities, semiotics (biosemiotics, ecosemiotics, geosemiotics etc.), spatial studies and literary cartographies, phenomenology of M. Merleau – Ponty and ecophenomenology, feminist theories, hermeneutics of H. G. Gadamer, perception theories and translation studies.